

Suveren hüququn təminatı

Laçın-Xankəndi yolunun başlanğıcında qurulan nəzarət-buraxılış məntəqəsi təhdidlərin qarşısını alır

"Azərbaycan-Ermənistan sərhədində, Laçın-Xankəndi yolunun başlanğıcında sərhəd-buraxılış məntəqəsinin qurulması ölkəmizin suveren hüququ və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunmasının ifadəsidir". Bu sözləri Prezident İlham Əliyev aprelin 27-də Fransanın Avropa və xarici işlər naziri Ketrin Kolonnanı qəbul edən zaman bildirib.

Əlbəttə ki, Azərbaycanın öz suveren ərazilərində qanunsuz fəaliyyətlərin qarşısını almaq üçün beynəlxalq hüquq və normalar çərçivəsində müvafiq addımlar atmağa haqqı var. Həmçinin Hayastanın üçtərəfli Bəyanatın müddəalarına zidd hərəkətləri, ölkəmizə qarşı təxribatlarını nəzərə alaraq təhlükəsizlik baxımından belə bir addımın atılması vacib hesab olunurdu.

Son günlər baş verənlər isə buna bir daha zəmin yaratdı. Belə ki, aprelin 22-də Ermənistanın məxsus yük avtomobilləri ilə hərbi məqsədlər üçün yaşayış konteynerlərinin və hərbi avtomobillər konvoyunun üçtərəfli Bəyanata və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə zidd olaraq Azərbaycan ərazisinə keçirildiyi, daha sonra Ermənistan tərəfindən Laçın-Xankəndi yolunun başlanğıcında Azərbaycan ərazisinə ən yaxın məntəqədə hərbi yaşayış konteynerlərinin yerləşdirilməsi və hərbi infrastruktur qurmaq fəaliyyəti müşahidə edildi. Mühərribədən ötən müddətdə Ermənistanın humanitar məqsədlər üçün nəzərdə tutulmuş Laçın-Xankəndi yolundan təyinatına uyğun olaraq istifadə etməməsi də müəyyən tədbirlərin həyata keçirilməsini şərtləndirirdi.

Beləliklə, aprelin 23-də təhdidlər və təxribatlar nəzərə alınaraq, Laçın yolunun başlanğıcında Azərbaycan

Ermənistan şərti sərhədində nəzarət-buraxılış məntəqəsi quruldu. Təbii ki, Ermənistan və onun sığındığı ölkələr buna da bir don geydirməyə çalışdılar. Amma hər şey açıq-aydın ortada idi. Azərbaycanın beynəlxalq hüquq çərçivəsində, öz ərazisində terrorizmin, təxribatların qarşısını almaq məqsədilə belə bir addım atmağa haqqı və hüququ çatır. Hər şeydən öncə isə bu, Azərbaycanın daxili işidir.

Vətən müharibəsindəki qələbənin davamı

Milli Məclisin deputatı Sahib Aliyev qəzetimizə açıqlamasında qeyd edib ki, Laçın-Xankəndi yolunun başlanğıcında nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulması Azərbaycanın İkinci Qarabağ savaşında qazandığı qələbənin davamı kimi dəyərləndirilməlidir.

Deputat bildirib ki, İkinci Qarabağ müharibəsi ilə Azərbaycan BMT-nin uzun illər kağız üzərində qalan 4 qətnaməsinin reallaşmasını təmin etdiyi kimi, bu addımla da 2020-ci ilin 10 noyabrında imzalanan üçtərəfli Bəyanatda əksini tapan, amma reallaşdırılmayan maddələrin həllinin təmini yönündə çox böyük addımlar atdı: "Söhbət ilk növbədə Qarabağdakı qanunsuz erməni silahlı birləşmələrinin oradan çıxarılmasından və Laçın yolu

ilə Qarabağa qeyri-qanuni yüklərin, silah-sursatın, təxribatçı qüvvələrin daşınmasının qarşısının alınmasından, beləliklə, reinteqrasiya prosesinin tezləşdirilməsindən gedir. Məhz bu nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulmasından sonra önəmli addımların atılacağını görəcəyik".

BMT qətnaməsinin yerinə yetirilməsini istəməyənlərin, onu əngəlləyənlərin reinteqrasiya prosesinin baş verməsini də uzatmağa çalışdıqlarını vurğulayan deputat əlavə edib ki, Qarabağdakı qanunsuz dəstələri nəinki oradan çıxarmaq istəyirlər, əksinə, onlardan proksi kimi faydalanmaq niyyətindədirlər. Deputat əlavə etdi ki, hələlik Ermənistanın işğalı altında olan bir sıra kəndlərimizi çıxmaq şərti ilə əminliklə demək olar ki, Azərbaycan öz torpaqları üzərində mütləq suverenliyini tam təmin edib. Bu, eyni zamanda regionda dayanıqlı sülhün yaranması üçün atılmış önəmli addımlardan biri kimi qiymətləndirilməlidir.

Sahib Aliyev qeyd edib ki, bir sıra böyük dövlətlərin, bəzi güclərin bununla bağlı narazılıqları nə beynəlxalq normalar, nə də ki haqq, ədalət baxımından anlaşılındır. Bu, bir daha həmin qüvvələrin regionda arzuolunmaz hərəkətlərini davamlı şəkildə təkrar etmələrinə baxmayaraq, daya-

nıqlı sülhün yaranmasında maraqlı olmadıqlarını, bulanıq suda balıq tutmaq istəklərini axıradək sürdürmək niyyətində olduqlarını göstərir.

Bölgədə bütün proseslərə Azərbaycan nəzarət edir

Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, Laçın-Xankəndi yolunun başlanğıcında nəzarət-keçid məntəqəsinin qurulması iki istiqamətdə olduqca mühüm hadisə kimi qiymətləndirilməlidir.

İlk olaraq, bu məntəqənin qurulması ölkəmizin təhlükəsizliyinə təhdidin aradan qaldırılması kontekstində nəzərdən keçirilməlidir. Ermənistan və Azərbaycan ərazisində yaşayan ermənilərə konstruktiv yollarla münasibətlərin tənzimlənməsini təklif etmişik. Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, Ermənistanın Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi cinayətlərə baxmayaraq, biz regionda sülh və təhlükəsizlik, yeni əməkdaşlıq platformasının yaradılması naminə təcavüzkar ölkəylə münasibətlərin normallaşdırılması təşəbbüslərini irəli sürürük. Amma Ermənistan ölkəmizə, xalqımıza qarşı müxtəlif xarakterli təxribatlarını davam etdirir: "Məğlub ölkə Azərbaycan ərazisində erməni separatçıları sistemli şəkildə silahlandırır. Bu da təbii ki, bizim təhlükəsizliyimizə təhdid yaranan haldır. Bu baxımdan hesab edirəm ki, nəzarət-keçid məntəqəsinin yaradılmasından sonra təhlükənin qarşısını almış olduq".

Nəzarət-keçid məntəqəsinin yaradılmasının ikinci əhəmiyyətli tərəfindən söz açan E.Mirbəşiroğlu bildirib ki, Azərbaycan bu addımı atmaqla həm Ermənistan, həm onun havadarlarına bütün əraziləri boyunca suverenliyinin tam təmin etmək iradə-

sinə malik olduğunu göstərdi: 2020-ci ildən ötən zaman ərzində bütün ərazilərimiz boyunca suverenliyimizin təmin olunması istiqamətində strategiyamızın digər elementlərini formalaşdırırıq və gerçəkləşdiririk".

Deputat hesab edir ki, Ermənistan tərəfinə də, Azərbaycan ərazisində yaşayan ermənilərə də alternativ davranış imkanlarının olmadığı artıq aydındır: "Azərbaycanın təkliflərinə uyğun mövqə sərgiləmək Ermənistanın, eyni zamanda ərazimizdə yaşayan ermənilərin yeganə çıxış yoludur. Onların gələcək vəziyyəti ilə bağlı təklif ondan ibarətdir ki, öz mövcudluqlarını Azərbaycanda yalnız ölkə Konstitusiyasına və qanunlarına tabe olaraq davam etdirə bilərlər. Yəni bu, yalnız Azərbaycan vətəndaşlığı statusunda mümkündür, alternativ yoxdur, əks mövqə sərgiləyən ermənilər özlərinə başqa yaşayış yeri seçməlidirlər. Bunu dövlət başçımız dəfələrlə aydın şəkildə ifadə edib".

Deputat deyib ki, nəzarət-buraxılış məntəqəsinin qurulmasından sonra Azərbaycan ərazisində yaşayan ermənilər vəziyyətin və proseslərin mahiyyətini daha aydın dərk edirlər. Bu da ondan ibarətdir ki, proseslərə tam olaraq Azərbaycan nəzarət edir, hadisələr haqlı mövqelərimizə uyğun cərəyan edir. Eyni zamanda Ermənistan da məcbur qəbul etməli olacaq ki, könərdən gələn təlimatlar, göstərilən dəstəklər, Azərbaycana qarşı sərgilənən qərəzli mövqelər heç bir halda təcavüzkar üçün çıxış yolu təqdim etmir. Onların yeganə yolu Azərbaycanın təklif etdiyi şərtlər əsasında sülh sazişini imzalamaqdır. Buraxılış-nəzarət məntəqəsinin qurulması bu mənada da Azərbaycanın mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi.

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*